

**“Утвердження принципів громадянського рівноправ’я:
від “Декларації прав людини і громадянина” до “Цивільного кодексу” Наполеона”**

1 ЗАВДАННЯ

Існує думка, що різні групи населення революційної Франції вкладали в гасло «Свобода, рівність, братерство» різний зміст. Спробуйте припустити, як розуміли ці слова міська буржуазія, селянство, санкюлоти. Погляди яких груп суперечили одне одному?

Революціонери прагнули знищити основи «старого порядку», який ґрунтувався на поділі людей на стани з нерівними правами та могутності офіційної релігії. Проте ліквідація станів й ослаблення впливу католицької церкви порушували єдність населення країни.

Тому лідери революції пропагували новий принцип єдності: усі громадяни держави незалежно від їх етнічного походження або віросповідання становили французьку націю.

Нація як союз громадян була вищим джерелом влади в країні, про що йшлося в статті 3 «Декларації прав людини і громадянина»: «Джерелом суверенної влади є нація. Жодна установа, жодна особа не може здійснювати владу, яка не виходить явно від нації»

2 ЗАВДАННЯ:

ПРАЦЮЄМО З ДЖЕРЕЛОМ:

Із «Декларації прав людини і громадянина» (1789 р.)

Стаття 4. Свобода полягає в можливості робити все, що не шкодить іншому: таким чином, права кожної людини не мають меж, за винятком тих, які забезпечують іншим членам суспільства користування тими самими правами. Ці обмеження можуть бути визначені тільки законом.

Стаття 6. Закон є проявом загальної волі. Усі громадяни мають право брати участь особисто або через своїх представників у його створенні. Він має бути однаковим для всіх, захищає він чи карає. Усі громадяни рівні перед ним і тому мають рівний доступ до всіх посад, місць і занять відповідно до їх здібностей і без будь-яких розрізень, крім тих, що обумовлені їхніми чеснотами й талантами.

Стаття 17. Оскільки власність є непорушним і священним правом, ніхто не може бути позбавлений її інакше, ніж у разі встановленої законом суспільної необхідності та за умови справедливого й попереднього відшкодування.

Питання:

1. У чому ви вбачаєте відмінності у ставленні до закону в становому суспільстві та «Декларації»? Поясніть, чому в документі обмежується свобода людини.
2. Поясніть зміст статті 17. Чому вона викликала протести з боку частини революціонерів?

3 ЗАВДАННЯ

Поясніть, як ви розумієте вислів Наполеона: «Моя справжня слава полягає не в тому, що я виграв 40 битв: Ватерлоо затьмарить у пам'яті нащадків інші перемоги. Однак те, що не забудеться й житиме вічно, так це мій Цивільний кодекс».

ЗАВДАННЯ 4. Наполеон про себе

«Я не схожий ні на кого іншого, я не приймаю нічиїх умов».

- «Пройдуть тисячоліття, перш ніж повторяться такі обставини, як мої, і висунуть іншу людину, схожу на мене».
- «Якщо б мені вдалося зробити те, чого я прагнув, я помер би зі славою найвеличнішої людини, яка коли-небудь існувала. Але й тепер, зазнавши невдачі, мене будуть вважати надзвичайною людиною».

Запитання

1. Який висновок можна зробити на основі цих висловлювань Наполеона про свою особу та її роль в історії?
2. Яку мету ставив Наполеон перед собою?
3. Чи міг він досягти поставленої мети?